

INFORMACIJA O OTKUPU JAGNJADI I INSTRUKCIJA O EVIDENCIJAMA OTKUPA I PLAĆANJA PDV-A ZA 2018. GODINU

1. Uvodne napomene

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja preko stručnih službi na terenu prati tržište poljoprivrednih proizvoda i u slučaju procijene da je došlo do poremećaja u vidu pojave tržišnih viškova donosi odluku o sprovođenju intervencija na tržištu u vidu skladištenja poljoprivrednih proizvoda. Jedan od osjetljivijih sektora je sektor jagnječeg mesa gdje se tokom septembra mjeseca javljaju značajni viškovi. Na inicijativu Ministarstva, a u saradnji sa nadležnim institucijama, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Fondom PIO Crne Gore, Investiciono-razvojni fondom od 2002. organizuje se otkup tržišnih viškova jagnjadi koji se preko predstavnika mesne industrije plasiraju Savezu udruženja penzionera Crne Gore. Sprovođenjem ovog programa stvara se mogućnost da s jedne strane poljoprivredni proizvođači realizuju tržišni višak jagnjadi a s druge, penzionerima se omogućuje da se po povoljnim cijenama snabdiju kvalitetnim mesom.

Posebnu ulogu u realizaciji ovog programa ima mesna industrija koja obezbjeđuje glavnu logistiku i Investiciono razvojni fond koji obezbjeđuje kredit u iznosu od 2 miliona eura za finansiranje aktivnosti otkupa i urednu isplatu poljoprivrednih proizvođača.

U prethodnom periodu otkup su organizovale kompanije: DOO „Gradina Company“ - Rožaje; „Mesopromet“ - Bijelo Polje; „Goranović“ – Nikšić. Ove kompanije ispunile su sve potrebne uslove i pokazale dugogodišnje interesovanje za realizaciju ovih aktivnosti. Mjerama podrške iz svojih budžeta Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond PIO Crne Gore, subvencionirali su jedan dio otkupne cijene kako bi se ponudila stimulatívna cijena za farmere i povoljna prodajna cijena za penzionere.

Projekat otkupa jagnjadi u prethodnom periodu imao je veoma pozitivne efekte kod stočara koji u kontinuitetu imaju sigurnost otkupa, povoljne cijene, sigurno plaćanje, a penzionerska populacija je dobila povoljne mogućnosti za nabavku ove vrste proizvoda po subvencionisanim cijenama posebno za najugroženije kategorije stanovništva i do 20% niže od tržišnih sa mogućnošću plaćanja mesa odloženo na 8 mjesečnih rata i bez kamate.

2. Otkupljene količine i kretanje cijena

U 2015. godini je otkupljeno ukupno **13.132** jagnjadi od čega:

- Goranović – Nikšić _____ **6.504** grla,
- Mesopromet – Bijelo Polje _____ **4.668** grla,
- Gradina – Rožaje _____ **1.960** grla.

U 2016. godini je otkupljeno ukupno **10.406** jagnjadi od čega:

- Goranović – Nikšić _____ **5.065** grla,
- Mesopromet – Bijelo Polje _____ **3.756** grla,
- Gradina – Rožaje _____ **2.405** grla.

U 2017. godini je otkupljeno ukupno **12.964** jagnjadi od čega:

- Goranović – Nikšić _____ **6.223** grla,
- Mesopromet – Bijelo Polje _____ **4.960** grla,
- Gradina – Rožaje _____ **1.771** grla.

Na osnovu raspoloživih podataka koji su dobijeni od strane samih poljoprivrednih proizvođača, procjenjuje se da je sadašnji tržišni višak jagnjadi oko 15.500 grla, s tim što bi se kroz aktivnost ovog programa realizovalo oko 14 000 grla na osnovu potrebe Saveza penzionera Crne Gore.

Takođe, značajno je istaći da se iz Agrobudžeta za 2018. godinu podržavaju gazdinstva koja se bave ovčarstvom kao pretežnom djelatnošću i ista su dobila premije od 8 eura po grlu ako na gazdinstvu drže više od 30 ovaca na period duži od 6 mjeseci.

Takva gazdinstva, kao robni proizvođači su ciljna grupa i za otkup tržišnih viškova jagnjadi. Po ovom programu sezonskog otkupa takođe će se otkupljivati jagnjad i od manjih proizvođača koji imaju identifikovana grla u bazi podataka Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

3. Korekcija kamatne stope

Sve do 2013. godine, ove kompanije su koristile bankarska sredstva za isplatu otkupljenih jagnjadi farmerima. Efektivna kamatna stopa je iznosila 8,5%, kompanije su plaćale 2,5%, a kroz podršku putem subvencionisanja 6% kamate na godišnjem nivou, obezbjeđivalo je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Međutim, Investiciono razvojni fond je od 2013. godine obezbjeđivao kreditna sredstva za otkup jagnjadi u iznosu od 2 miliona eura, sa kamatnom stopom od 3% na godišnjem nivou. U 2013. godini kompanije koje su vršile otkup jagnjadi su plaćale kamatu po stopi od 1,5%, a Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Fond PIO Crne Gore i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja preostalih 1,5%, a u 2014, 2015. i 2016. godini kamatu na angažovana kreditna sredstva po stopi od 3% plaćale su ove kompanije. U 2017. godini navedene kompanije plaćale su kamatu na angažovana kreditna sredstva po stopi od 2,5%.

4. Organizacija otkupa

Otkup i distribuciju jagnjadi do penzionera nije moguće cjelovito uraditi bez podrške određenih subjekata i ispunjenja odgovarajućih uslova.

Pritom se ima u vidu:

- da su poljoprivredni proizvođači kao fizička lica prodavci jagnjadi;
- da su penzioneri, kao fizička lica, kupci jagnjadi;
- da su klanice posrednici u otkupu i da pružaju uslugu klanja, obrade i distribucije mesa;
- da je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja organizator otkupa jagnjadi;
- da Savez penzionera Crne Gore pruža logističku podršku penzionerima;
- da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond PIO subvencionišu solidarno predmetnu transakciju sa 1,1 €/kg mesa;

Na osnovu podataka koje je Savez penzionera Crne Gore, podsredstvom opštinskih udruženja prikupio za potrebe penzionera potrebno je organizovati otkup za 14 000 jagnjadi za 2018. godinu.

5. Instrukcija za obračun PDV-a

Ministarstvo finansija počev od 2010. do 2013. godine izdavalo je instrukciju o plaćanju PDV-a za potrebe ovog programa kojom se utvrđuje model poreskog tretmana predmetne transakcije i poreske obaveze svih učesnika u vezi sa otkupom jagnjadi. Instrukcija se primjenjivala u 2014., 2015. i 2016. i 2017. godini i važiće i u 2018. godini. Instrukcija će se realizovati na sljedeći način:

1. Individualnim poljoprivrednim proizvođačima priznaje se otkupna cijena za preuzetu težinu od 2,30 eura za kilogram žive vage ili ekvivalent od 4,30 eura za kilogram obrađenog mesa koje bi se davalo penzionerima na 8 mjeseci počev od novembarske penzije;
2. Klanice na svoj dio zarade za izvršene usluge klanja, obrade i distribucije mesa, uključujući dobijenu subvenciju obračunavaju i plaćaju PDV po stopi od 21% u skladu sa zakonom;
3. Klanice su dužne da obezbijede valjanu dokumentaciju o posredovanju sa proizvođačima i individualnim kupcima jagnjadi (udruženja penzionera, sindikalnih organizacija i dr.);

4. Prilikom isporuke jagnjadi kupcima ne postoji obaveza obračunavanja PDV-a, jer se radi o isporuci robe između fizičkih lica (na primjer: individualni poljoprivredni proizvođač – penzioner), pod uslovom da prihod pojedinačnog individualnog proizvođača ne premaši iznos od 18.000 eura na godišnjem nivou;
5. Što se tiče knjigovodstvene evidencije, neophodno je da postoji sljedeća evidencija:
 - a) prodavac – o isporučenoj količini stoke u kg. (otkup koji se vrši u ime i za račun članova penzionerske ili sindikalne organizacije);
 - b) posrednik – o primljenoj količini i izvršenoj usluzi (klanje, konfekcioniranje, prevoz i distribucija) na osnovu koje će izvršiti fakturisanje;
 - c) kupac – penzionerska ili sindikalna organizacija za račun svojih pojedinačnih članova ovjerava prijem robe (spisak primaoca i količina).
6. Klanice su dužne da u ime i za račun penzionerske i/ili sindikalne organizacije vode odgovarajuću dokumentaciju (tuđa roba na obradi i doradi). To podrazumijeva da se u ukupne prihode otkuplivača (tj. klanica) uključuju samo prihodi od izvršenih usluga, a isplate po ovom osnovu ne ulaze u njegove rashode. Dakle, bankarski računi klanica predstavljaju samo prolazne račune za uplate penzionera i isplate prema individualnim poljoprivrednim proizvođačima u dijelu iznosa koji se odnosi na cijenu koštanja mesa (2,30 eura žive vage, odnosno 4,30 eura mrtve vage mesa), osim za iznose koji se odnose na izvršene usluge klanica (1,1 €/kg). Konačna cijena mesa u ovom poslu je 5,40 €/kg mesa, a podršku klanicama od 1,1 €/kg solidarno snose Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Fond PIO (subvencija).
7. Model PDV tretmana predmetne transakcije odnosi se samo kada se individualni poljoprivrednici javljaju u ulozi prodavca. Ukoliko su prodavci mesa subjekti koji su u PDV lancu, porez na dodatu vrijednost se obračunava i plaća shodno Zakonu o porezu na dodatu vrijednost.

Prilog: Kalkulacija podrške za otkup jagnjadi 2018. godine

1. Tražena količina jagnječeg mesa: 14 000 grla po 23 kg mesa daje ukupnu traženu količinu od 322.000,00 kg.
2. Subvencija od 1,1€/kg mesa za traženu količinu daje iznos **od 354.200,00€** .
Predlog je da tri učesnika solidarno snose razliku subvencija i to:
 - Fond PIO: uplata mesnoj industriji u iznosu **od 118.066,67€**,
 - Ministarstvo rada i socijalnog staranja: uplata mesnoj industriji u iznosu **od 118.066,67€**,
 - Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja: uplata mesnoj industriji **od 118.066,67€**.

Da Investiciono razvojni fond odobri kredit mesnoj industriji od 2 miliona eura i zaključi ugovore o kreditu na rok od 10 mjeseci (2 mjeseca grejs period i 8 mjeseci otplate, sa kamatom od 2,5% na godišnjem nivou) za koje bi otplate počele od 20.12.2018. godine.

3. Da mesna industrija uplati penzionim organizacijama solidarno (1,20€ po grlu) za administrativni rad, spiskove, kopije priznanica-čekova i distribuciju jagnjadi sa kamiona.
4. Da Ministarstvo finansija po zaključku Vlade da instrukciju Poreskoj upravi oko obračuna PDV-a kao za komisioni posao uz terećenje PDV-a samo na razliku sredstava koju ostvari mesna industrija bez terećenja subvencija.
5. Dinamika izvršenja posla:
 - da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja pripremi informaciju za Vladu;
 - nakon dobijanja saglasnosti da se pristupi zaključenju ugovora između Investiciono razvojnog fonda i mesne industrije kao i ugovor o isporuci mesa sa Savezom penzionera i

mesnim industrijama sa jedne strane i Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Fondom PIO sa druge strane o subvenciji;

- otkup jagnjadi počeo bi 10.09.2018. godine i trajao bi do 10.11.2018. godine.